

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška, soudkyně zpravodajky Mgr. Sylvie Šiškeové a soudce JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **M. A.**, zastoupeného Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 1. 2020, č. j. OAM-22/DS-PR-D06-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 3. 2020, č. j. 60 Az 10/2020 – 38

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 3. 2020, č. j. 60 Az 10/2020 – 38 **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V návěti označeným rozhodnutím rozhodl žalovaný o předání žalobce zpět do Italské republiky jako příslušného státu žalobce podle čl. 18 odst. 1 písm. d) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 (dále jen „nařízení Dublin III“), neboť žalobce byl zadržen při nelegálním pobytu v České republice a ze systému EURODAC bylo zjištěno, že podal žádost o mezinárodní ochranu dne 5. 8. 2014 v Italské republice a následně v několika dalších zemích Evropské unie, naposledy dne 24. 4. 2019 v Nizozemském království.

[2] Žalobce v průběhu řízení sdělil, že chce být co nejdříve předán do Italské republiky a následně byl dne 12. 2. 2020 žalovanému doručen jeho dopis, ve kterém toto své přání zopakoval a potvrzuje. Dne 24. 2. 2020 byl žalobce předán do Italské republiky.

[3] V žalobě žalobce namítl, že žalovaný nedostatečně posoudil přijatelnost předání žalobce do Italské republiky s ohledem na jeho zjevné zdravotní problémy. Krajský soud v Plzni řízení

o žalobě zastavil v návěti označeným rozhodnutím poté, co žalobce v průběhu řízení vstoupil na území jiného státu, a tudíž byly splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 33 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Namítal, že krajský soud nesprávně aplikoval § 33 písm. c) zákona o azylu. Odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2018, č. j. 2 Azs 114/2018 – 30, jehož závěry se uplatní i v případě stěžovatele, který byl předán jinému členskému státu autoritativním rozhodnutím žalovaného, a proti takovému rozhodnutí podal žalobu.

[5] Stěžovatel považuje výklad krajského soudu za rozporný s čl. 27 odst. 1 nařízení Dublin III. Žalobu totiž nebylo možné považovat za účinný opravný prostředek, protože ji nebylo možné věcně projednat. Nařízení Dublin III navíc podle stěžovatele v čl. 29 odst. 3 počítá s tím, že soudní přezkum probíhá i po přemístění žadatele o mezinárodní ochranu, což by bylo výkladem krajského soudu fakticky znemožněno.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na závěrech uvedených v napadeném rozhodnutí a ztotožnil se s usnesením krajského soudu. Odkázal především na výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, v nichž bylo vyjádřeno jeho výslovné přání být transferován do Italské republiky. Vyjádřil také pochybnosti o vůli stěžovatele pokračovat v soudním řízení, neboť stěžovatel se ode dne 24. 2. 2020 nachází mimo území České republiky a jeho pobyt je žalovanému neznámý.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že je důvodná.

[8] Podle § 47 písm. c) s. ř. s. „*soud usnesením řízení zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.*“

[9] Krajský soud řízení zastavil podle § 33 písm. c) zákona o azylu, protože „*žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) v průběhu řízení vstoupil na území jiného státu*“.

[10] Nejvyšší správní soud k § 33 písm. c) zákona o azylu uvedl již ve svém rozsudku ze dne 25. 2. 2004, č. j. 2 Azs 16/2004 – 45, že smyslem daného ustanovení je „*umožnit soudům nezabývat se meritorně žalobami ve věci azylu těch žalobců, kteří již zmizeli ze zorného pole orgánů české veřejné moci, tzn. žalobců, o nichž by již bylo nadbytečné rozhodovat, neboť již pravděpodobně nejsou v dosahu jurisdikce ČR*“.

[11] Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 29. 6. 2016, č. j. 49 Az 22/2015 – 33 k interpretaci § 33 písm. c) zákona o azylu uvedl následující: „*Princip ústavně konformního výkladu tak vede soud k závěru, že ustanovení § 33 písm. c) zákona o azylu nelze aplikovat na situace, kdy žadatel opustí území ČR (a tedy vstoupí na území jiného státu) následkem vyhoštění či jiného obdobného aktu ze strany státu.*“ Odůvodňuje to tím, že „*pokud by zákon umožnil státu zabránit soudnímu přezkumu svého rozhodnutí tím, že žadatele přiměje brozbou sankce či fyzické deportace opustit území republiky, byl by takový zákon ve zcela zjevném rozporu s ústavním pořádkem, jelikož by zásadním způsobem porušoval právo žadatele na spravedlivý proces*“. Závěry tohoto rozsudku později převzal i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 5. 2018, č. j. 2 Azs 114/2018 – 30.

pokračování

[12] Podmínkou pro aplikaci § 33 písm. c) zákona o azylu je tedy neexistence donucovacího aktu orgánu veřejné moci České republiky jako důvodu pro opuštění České republiky. Dovodit, že zájem cizince na pokračování v zahájeném soudním řízení již netrvá, je možné tehdy, opustil-li cizinec Českou republiku (pouze) na základě vlastního rozhodnutí.

[13] Ve zde posuzované věci byl stěžovatel po svém zadržení bez cestovního dokladu nebo povolení k pobytu zajištěn za účelem předání podle nařízení Dublin III. Během výslechu před Policií České republiky i při pohovoru se žalovaným opakovaně uvedl, že jeho zájmem je setrvat na území České republiky, kde má jistotu dobré zdravotní péče. Naopak s předáním do Itálie nesouhlasil jednak z důvodu špatné lékařské péče a dále z obavy ze špatných sociálních služeb a možného bezdomovectví. Pouze v protokole ze dne 29. 1. 2020 byl zachycen projev vůle stěžovatele, aby jeho přesun proběhl co nejdříve, a to z důvodu obavy z dalšího epileptického záchvatu. S rozhodnutím žalovaného o přemístění stěžovatel nesouhlasil, podal proti němu správní žalobu, krajský soud mu ustanovil zástupce a žaloba byla projednatelná.

[14] Krajský soud zastavil řízení o žalobě s odkazem na sdělení do protokolu dne 29. 1. 2020 a dále na základě anglicky psaného dopisu ze dne 12. 2. 2020 (sepsaného po vydání napadeného rozhodnutí i po podání žaloby), kterým stěžovatel žalovanému při vědomí následků tohoto sdělení oznámil své přání být transferován do Itálie v nejbližším možném termínu. Krajskému soudu v tu dobu již bylo známo, že se dne 24. 2. 2020 uskutečnilo předání stěžovatele do Itálie. Transfer stěžovatele do Itálie proběhl leteckou eskortou a za použití donucovacích prostředků (pout); na letišti v Miláně byl stěžovatel předán místním složkám policie. Za dané skutkové situace nemohl být podle Nejvyššího správního soudu naplněn nezbytný prvek dobrovolnosti opuštění České republiky pouze z vůle stěžovatele. Již jen vzhledem k okolnostem jeho transferu je zjevné, že by k předání stěžovatele do Itálie došlo v každém případě bez ohledu na jím projevenou vůli.

[15] V posuzované věci tedy stěžovatel opustil území České republiky nikoliv na základě svého rozhodnutí, nýbrž v důsledku vydání napadeného rozhodnutí, a to v průběhu řízení před soudem, v němž je stěžovatel zastoupen advokátem, který dále pokračuje v obraně stěžovatelových práv. S odkazem na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 114/2018 – 30 i rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 49 Az 22/2015 – 33 by i v tomto případě bylo v rozporu s ústavně garantovaným právem na spravedlivý proces (a potažmo i právem obsaženým v čl. 43 Listiny základních práv a svobod) stěžovatele, pokud by stát mohl zabránit soudnímu přezkumu svého rozhodnutí tím, že pomocí svých donucovacích pravomocí deportuje žadatele pryč ze svého území. S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že na případ stěžovatele nebylo za daného skutkového stavu možné aplikovat § 33 písm. c) zákona o azylu.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, zda jsou v případě stěžovatele splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 33 písm. c) zákona o azylu, jeho rozhodnutí je tedy nezákonné. Nejvyšší správní soud proto zrušil usnesení krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věty první s. ř. s.). V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[17] Krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. července 2020

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu